

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

30. 6. 2016.

Sarajevo, kolovoz 2016. godine

I. UVOD.....	3
II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH.....	4
1. STRUKTURA LEASING SEKTORA	4
1.1. Status, broj i poslovna mreža	4
1.2. Struktura vlasništva.....	5
1.3. Kadrovska struktura	5
2. FINACIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	6
2.1. Bilanca stanja	6
2.1.1. Kvaliteta aktive	8
2.2. Struktura pasive.....	10
2.3. Profitabilnost	11
3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDJEL, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE.....	12
3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga.....	12
3.2. Tržišni udjel prema finacijskom volumenu i broju ugovora	13
3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa.....	15
3.4. Prigovori korisnika leasing usluga – fizičke osobe	17
III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	17
IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA	19
PRILOZI	21
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	21
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	22
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava	23
Prilog 4. Pregled rezervi za finacijski leasing	23
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja.....	24
Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka.....	25
Prilog 7. Rangiranje bilančne sume.....	26
Prilog 8. Pregled osnovnih finacijskih pokazatelja	27

I. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2016. na temelju analize izvješća o poslovanju koje su leasing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor), podacima kojima raspolaže konstatiranim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor), te ostalim informacijama i podacima koje leasing društva dostavljaju Agenciji.

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. siječnja 2009. („Službene novine Federacije BiH broj: 85/08, 39/09 i 65/13). Zakonom su definirani uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obaveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvještavanje, aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

Nadzor nad leasing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licencije za rad leasing društvima od strane Agencije s ciljem stalnog praćenje poslovanja i financijskog stanja svakog pojedinačnog leasing društva i sektora leasinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja leasing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama financijskih izvještaja leasing društava.

Bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2016. iznosila je 432.338 tisuća KM, što je za 32.534 tisuća KM ili 7,52% manje u odnosu na 31. 12. 2015.

Ukoliko se usporede pojedinačne bilančne sume sedam leasing društava s podacima na dan 31. 12. 2015., dolazi se do zaključka da je kod dva leasing društva evidentan porast bilančne sume u iznosu od 14.566 tisuća KM, dok je kod pet leasing društava evidentan pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 47.176 tisuća KM, od čega se na jedno leasing društvo odnosi 55,77% ili 26.312 tisuća KM.

U razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. djelatnost leasinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja je ostvarila dobit u iznosu od 1.406 tisuća KM. Dva leasing društva su iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 1.470 tisuće KM, dok su pet leasing društava iskazala pozitivan financijski rezultat u iznosu od 2.876 tisuća KM.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 30. 6. 2016. iznosio 48.614 tisuća KM. U usporedbi sa 31. 12. 2015., navedena pozicija je veća za 1.333 tisuće KM ili 2,82%. Svih sedam leasing društava je iskazalo ukupan iznos kapitala iznad minimalnog iznosa propisanog zakonskim odredbama.

Makroekonomski pokazatelji za 2015. godinu i prognoze za 2016. godinu također ukazuju na stabiliziraju ekonomskih kretanja kako u Federaciji BiH, tako i u BiH u cjelini. Prema preliminarnim podacima Centralne Banke BiH realni rast BDP-a u prvom kvartalu 2016. godine je iznosio 2,1%, dok je u drugom kvartalu 2016. godine zabilježen rast industrijske proizvodnje za 4,6%, rast izvoza 2,9% i rast uvoza 0,8% u odnosu na isto razdoblje prethodne

godine. Prema posljednjim dostupnim projekcijama MMF-a, rast realnog BDP-a u 2016. godine trebao bi iznositi 3%, a u 2017. godini 3,2%.

Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava provode ovlaštene osobe Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontroliranim leasing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

U razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. obavljeno je 5 on site kontrola i to jedna opsežna kontrola, tri kontrole izvršenja naloga po rješenju Agencije i jedna ciljana kontrola usklađenosti poslovanja leasing društva, sa sjedištem u Republici Srpskoj (poslovanje na području Federacije BiH), sa Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službene novine Federacije BiH” broj: 31/14), Zakonom o zaštiti žirantata ("Službene novine FBiH", broj: 100/13) i podzakonskom regulativom kojom se definiraju prethodno navedene oblasti poslovanja.

U podatke iskazane u Informaciji na dan 30. 6. 2016. su uključeni podaci dostavljeni od sedam leasing društava koja posjeduju dozvolu za obavljanje poslova leasinga u Federaciji BiH, ukoliko nije drugačije naznačeno.

II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH

1. STRUKTURA LEASING SEKTORA

1.1. Status, broj i poslovna mreža

Dozvolu za obavljanje leasinga na dan 30. 6. 2016. je posjedovalo 7 leasing društava, koja su djelatnost leasinga obavljala u sjedištu društva, kao i u 5 podružnica, od kojih se 2 podružnice nalaze u Federaciji BiH i 3 podružnice u Republici Srpskoj.

Dozvolu za obavljanje poslova leasinga na dan 30. 6. 2016. posjeduju sljedeća leasing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
3. Porsche Leasing d.o.o. Društvo za poslove leasinga
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

Leasing društvo koje je registrirano na području Republike Srpske, a koje je u prethodnim razdobljima svoje poslovanje obavljalo i na području FBiH putem 4 podružnice, tijekom prve polovice 2016. godine je zatvorilo sve podružnice registrirane na području Federacije BiH uslijed odluke vlasnika o obustavi novih financiranja.

1.2. Struktura vlasništva

U prvoj polovici 2016. godine nije bilo izmjena u strukturi vlasništva leasing društava u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Tri leasing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih pravnih osoba, dva leasing društva se nalaze u većinskom vlasništvu (preko 51%) nerezidentnih pravnih osoba, dok se dva leasing društva nalaze u 100% vlasništvu rezidentnih pravnih osoba. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture leasing društava dani su u Prilogu 2. Informacije.

1.3. Kadrovska struktura

Na dan 30. 6. 2016. u sektoru leasinga na području Federacije BiH je ukupno angažirano 168 zaposlenika, od čega je 136 zaposlenika angažirano putem ugovora o radu (stalno zaposleni) u leasing društvima registriranim u Federaciji BiH, 6 zaposlenika je angažirano u leasing društvu čije je sjedište u Republici Srpskoj, a koji su zaposleni u podružnicama u Federaciji BiH, dok su 32 zaposlenika angažirana putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju (privremeno zaposleni).

U Tablici 1. Informacije su iskazani usporedni podaci o broju zaposlenika u leasing društvima na dan 31.12.2015., 31.3.2016. i 30.6.2016.

Tablica 1. Usporedni prikaz broja zaposlenika u leasing sektoru

Broj zaposlenih u leasing društvima sa sjedištem u FBiH	31.12.2015	31.3.2016	30.6.2016
Broj stalno zaposlenih	141	128	130
Broj privremeno zaposlenih	28	30	32
Broj zaposlenih u leasing društvima sa sjedištem u RS na području FBiH	31.12.2015	31.3.2016	30.06.2016
Broj stalno zaposlenih	9	6	6
Broj privremeno zaposlenih	0	0	0
UKUPNO	178	164	168

U kvalifikacijskoj strukturi zaposlenika u leasing sektoru na dan 30. 6. 2016. nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. I dalje najveći udjel imaju zaposlenici s visokom stručnom spremom (73,21%), nakon čega slijede zaposlenici sa srednjom stručnom spremom (16,07%).

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30. 6. 2016. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 3.179 tisuća KM aktive (31.3.2016. - 3.309 tisuća KM aktive, 31.12.2015. - 3.296 tisuća KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna leasing društva kreću se u rasponu od 862 do 3.785 tisuća KM aktive po zaposlenom.

2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

2.1. Bilanca stanja

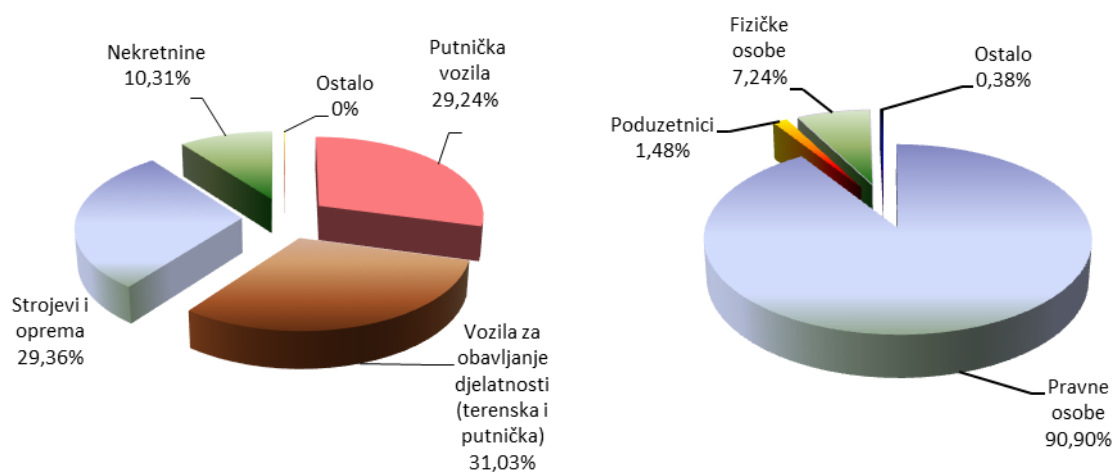
Ukupna bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 30. 6. 2016. je iznosila 432.338 tisuća KM, što je za 32.534 tisuća KM ili 7,52% manje u odnosu na 31.12.2015. godine. Pojedinačno promatrano, kod dva leasing društva evidentan porast bilančne sume u iznosu od 14.566 tisuća KM, dok je kod pet leasing društava evidentan pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 47.176 tisuća KM, od čega se na jedno leasing društvo odnosi 55,77% ili 26.312 tisuća KM.

Na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) odnosi se 61,88% od ukupne aktive leasing društava.

U strukturi ukupne aktive leasing društava najznačajniji udjel su imala neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga koja iznose 323.870 tisuće KM ili 74,91% od ukupne aktive sektora leasinga. U usporedbi sa 31. 12. 2015., neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga su manja za 10.368 tisuća KM ili 3,10%, dok su bruto potraživanja po osnovi financijskog leasinga manja za 11.972 tisuća KM ili 3,12 %. U strukturi potraživanja po osnovi financijskog leasinga, na ugovore odobrene po osnovi financiranja putničkih vozila i vozila za obavljanje djelatnosti se odnosi 60,27%, na ugovore odobrene po osnovi financiranja opreme se odnosi 29,36%, dok se na ugovore financijskog leasinga putem kojih su financirane nekretnine odnosi 10,31%.

U strukturi potraživanja prema korisniku leasinga i predmetu leasinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja i ista je iskazana u Grafikonu 1. Informacije.

Grafikon 1. Struktura potraživanja po osnovi financijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 30. 6. 2016.

Neto potraživanja po osnovi zajma su na dan 30. 6. 2016. iznosila 47.313 tisuća KM ili 10,94% od iznosa ukupne aktive sektora leasinga. U odnosu na 31. 12. 2015., neto potraživanja po

osnovi zajma su smanjena za 1.801 tisuća KM ili 3,67%, dok su bruto potraživanja manja za 1.504 tisuća KM ili 2,76%. Potraživanja po osnovi zajmova u strukturi ukupne aktive leasing društava se kontinuirano smanjuju jer je Zakonom o leasingu leasing društvima zabranjeno zaključivanje novih ugovora o zajmu i isti će ostati u bilancama dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su odobreni. Promatrano po razdobljima, otplata po osnovi zajmova iskazuje znake stagnacije (usporene otplate) iz razloga jer leasing društvo koje u svom portfelju ima značajan iznos potraživanja po osnovi zajma u prethodnim razdobljima poslovanja odobrilo moratorij u plaćanju ugovorenih obveza do okončanja procesa revitalizacije poslovanja klijenata kojima su isti odobreni.

Od ukupno iskazanog iznosa neto potraživanja po osnovi zajma, 46.233 tisuća KM ili 97,71% se odnosi na potraživanja jednog leasing društva, koje u svom portfelju ima značajne iznose potraživanja po zajmu, od kojih se 38.827 tisuća KM ili 83,98% odnosi na potraživanja od supsidijarnih osoba, putem kojih su prije stupanja na snagu Zakona o leasingu financirani projekti izgradnje nekretnina.

U strukturi potraživanja po osnovi zajma, na zajmove odobrene po osnovi financiranja nekretnina se odnosi 80,33%.

Iskazano stanje bilančne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 30. 6. 2016. je iznosilo 4.043 tisuće KM, što je za 2.316 tisuće KM ili 36,42% manje u odnosu na 31. 12. 2015. Udjel navedene pozicije u ukupnoj aktivi na dan 30. 6. 2016. je iznosilo 0,94% i isto se smanjio u odnosu na 31. 12. 2015., kada je iznosilo 1,37%.

Iskazano stanje pozicije plasmani bankama je na dan 30. 6. 2016. iznosilo 1.467 tisuća KM, što je za 15.077 tisuće KM ili 91,13% manje u odnosu na 31. 12. 2015. Navedena pozicija se uglavnom odnosi na oročena sredstva leasing društava kod komercijalnih banaka. Značajno smanjenje prethodno navedenih pozicija je uzrokovano otplatom kreditnih obveza leasing društava iz razloga smanjenog obima novih financiranja.

Neto vrijednost osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga na dan 30. 6. 2016. je iznosila 27.128 tisuća KM i za 13 tisuća KM ili 0,05% je manja u odnosu na 31. 12. 2015. Pojedinačno promatrano, kod tri leasing društva je iskazan porast neto vrijednosti osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga u iznosu od 2.165 tisuća KM, dok je kod 3 leasing društva iskazano smanjenje u iznosu od 2.178 tisuća KM.

U Tablici 2. Informacije prikazani su podaci neto bilančnih pozicija aktive po izvještajnim razdobljima.

Tablica 2. Struktura neto bilančnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilančne pozicije	31.12.2015	% udjel u aktivi	30.6.2016	% udjel u aktivi	30.6.2016 / 31.12.2015
Financijski leasing – neto	334.238	71,90%	323.870	74,91%	-3,10%
Operativni leasing – neto	27.141	5,84%	27.128	6,27%	-0,05%
Zajam – neto	49.114	10,57%	47.313	10,94%	-3,67%
Ostala aktiva	54.379	11,70%	34.027	7,87%	-37,43%
Ukupna aktiva	464.872	100,00%	432.338	100,00%	-7,52%

2.1.1. Kvaliteta aktive

Prema podacima iz izvješća leasing društava, rezerve za gubitke po financijskom leasingu na dan 30. 6. 2016. iskazane su u iznosu od 5.542 tisuća KM i iste su veće za 18 tisuća KM ili 0,33% u odnosu na 31. 12. 2015. U strukturi potraživanja po financijskom leasingu na dan 30. 6. 2016. je iskazano ukupno 7.608 tisuća KM dospelih neizmirenih potraživanja, dok je na dan 31. 12. 2015. iskazan iznos od 9.013 tisuća KM, što predstavlja smanjenje od 1.405 tisuća KM ili 18,46%.

U Tablici 3. Informacije je iskazan usporedni pregled formiranih rezervi po kategorijama kašnjenja.

Tablica 3. Usporedni prikaz formiranih rezervi za financijski leasing po kategorijama kašnjenja

(000 KM)

Dani kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2015	Ukupne rezerve 30.6.2016	% promjene
0-60	2.188	2.495	14,03%
60-90	626	465	-25,72%
90-180	744	1.000	34,34%
preko 180	1.892	1.264	-33,22%
preko 360	74	318	329,73%
UKUPNO	5.524	5.542	0,31%

Pojedinačno promatrano, na tri leasing društva se odnosi 89,92% od ukupno formiranih rezervi za gubitke. Kod dva leasing društva je iskazano povećanje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31. 12. 2015. u ukupnom iznosu od 368 tisuća KM, dok je kod tri leasing društva evidentirano smanjenje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31. 12. 2015. u ukupnom iznosu od 350 tisuća KM.

Promatrano po kategorijama kašnjenja dospelih nenaplaćenih potraživanja, evidentirano je smanjenje rezervi za gubitke u kategorijama kašnjenja od 60-90 dana i preko 180 dana, dok je povećanje evidentirano u kategorijama od 0-60, 90-180 i preko 360 dana u usporedbi sa 31. 12. 2015.

Rezerve za zajmove na dan 30. 6. 2016. su iznosile 5.607 tisuća KM i povećane su za 297 tisuća KM ili 5,59% u odnosu na 31. 12. 2015., kada su rezerve za zajmove iznosile 5.310 tisuća KM.

Cjelokupan iznos formiranih rezervi za zajmove na dan 30. 6. 2016. je formiran od strane jednog leasing društva koje u svom portfelju ima najznačajniji iznos potraživanja po ugovorima zajma od supsidijarnih osoba.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po financijskom leasingu i zajmu na dan 30. 6. 2016. je iznosio 113.443 tisuća KM što je manje za 3.034 ili 2,60% od iskazanog iznosa krajem prethodne poslovne godine. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 53.269 tisuća KM ili 46,95% se odnosi na otpise formirane od strane jednog leasing društva. Tijekom prvog polugodišta 2016. godine iskazano je 1.141 tisuća KM novih otpisa, od čega se 84,04% odnosi na otpise formirane od strane tri leasing društva. U navedenom razdoblju naplata po osnovi otpisanih potraživanja iznosi 1.630 tisuća KM, od čega se 73,12% odnosi na naplatu iskazanu od strane tri leasing društva.

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta leasinga na dan 30. 6. 2016., uslijed raskida leasing ugovora s korisnikom leasinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta leasinga, iznosila je 14.690 tisuća KM i manja je za 2.138 tisuća KM ili 14,55% u odnosu na 31. 12. 2015. Iskazana vrijednost se odnosi na 56 izuzetih jedinica, što je za 32 izuzeta predmeta ili 57,14% manje u odnosu na 31. 12. 2015. U Tablici 4. Informacije je iskazana usporedna struktura izuzetih predmeta leasinga na dan 31. 12. 2015. i 30. 6. 2016.

Tablica 4. Broj i vrijednost izuzetih predmeta leasinga

(u 000 KM)

Red. Broj	VRSTA PREDMETA LEASINGA	31.12.2015		30.6.2016	
		Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost
1.	Putnička vozila	31	408	24	408
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti	18	343	11	98
3.	Strojevi i oprema	15	545	6	1.022
4.	Nekretnine	24	15.532	15	13.162
5.	Šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0	0	0
6.	Aparati za kućanstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	0	0
Ukupno		88	16.828	56	14.690

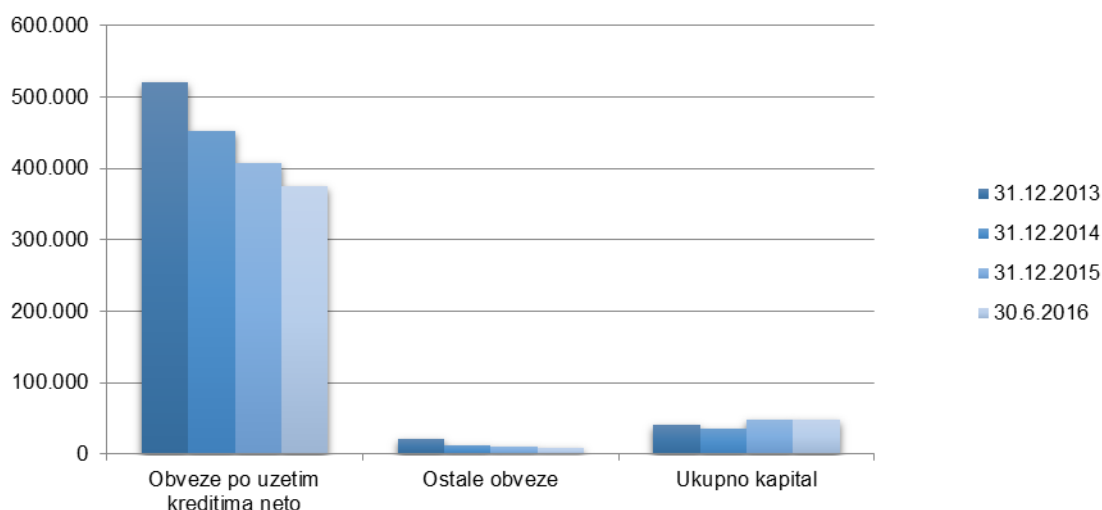
Pojedinačno promatrano, 13.350 tisuća KM ili 90,60% od ukupne vrijednosti izuzetih predmeta leasinga koji su u posjedu leasing društava se odnosi na predmete leasinga izuzete od strane dva leasing društva.

Od ukupno iskazanog iznosa procijenjene vrijednosti izuzetih predmeta leasinga na dan 30. 6. 2016., 13.162 tisuća KM ili 89,32% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su leasing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obveza od strane korisnika leasinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri leasing društva. Trenutna tržišna situacija i neadekvatni kriteriji odobravanja financiranja uzrokuju otežanu prodaju ili novo financiranje preuzetih nekretnina putem financijskog ili operativnog leasinga, naročito ukoliko se uzme u obzir i činjenica da su preuzete nekretnine uglavnom poslovno-proizvodni objekti.

2.2. Struktura pasive

Obveze po uzetim kreditima na 30. 6. 2016. i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive leasing društava (86,69% od ukupnog iznosa bilančne sume). U Grafikonu 3. Informacije iskazana je usporedna struktura pasive sektora na 31.12.2013., 31.12.2014., 31.12.2015. i 30.6.2016. godine.

Grafikon 2. Struktura pasive – usporedni podaci (000 KM)

Usljed smanjenih poslovnih aktivnosti leasing društava ukupne obveze po kreditima na dan 30. 6. 2016. su iznosile 374.793 tisuća KM i smanjene su za 32.514 tisuća KM ili 7,98% u odnosu na 31. 12. 2015. kada je navedena pozicija iznosila 407.307 tisuća KM. Od ukupnog iznosa obveza po uzetim kreditima, 350.566 tisuća KM ili 93,54% se odnosi na dugoročne obveze.

U strukturi izvora financiranja nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. Na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima leasing društva pripadaju se odnosi 59,31% od ukupnih kreditnih zaduženja, dok se 19,06% odnosi na direktna zaduženja od osnivača i 21,63% se odnosi na zaduženja od europskih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa koju leasing društva plaćaju na izvore sredstava u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. je iznosila 2,17% na godišnjoj razini (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u promatranom razdoblju) i ista je u padu u odnosu na 31. 12. 2015. kada je iznosila 2,56%.

Kamatne stope na izvore sredstava leasing društava uglavnom su vezane za varijabilni indeks EURIBOR, čija je prosječna vrijednost u prvoj polovici 2016. godine imala negativnu vrijednost (prosječna vrijednost 6 MEURIBOR -0,06%).

Ukupni kapital leasing društava je na dan 30. 6. 2016. iznosio 48.614 tisuća KM. U usporedbi sa 31. 12. 2015., navedena pozicija je veća za 1.333 tisuća KM ili 2,82%. Pojedinačno promatrano, kod pet leasing društva je došlo do povećanja ukupnog kapitala u iznosu 1.327 tisuća KM (uslijed pozitivnog poslovanja istih), dok je kod dva leasing društva došlo do smanjenja ukupnog kapitala u iznosu od 1.451 KM, od čega se na jedno leasing društva odnosi smanjenje ukupnog kapitala za 1.215 tisuća KM ili 83,73%. Sva leasing društva su iskazala ukupan iznos kapitala veći od minimalnog iznosa propisanog odredbama članka 8. Zakona o leasingu.

2.3. Profitabilnost

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. ostvarena je dobit u iznosu od 1.406 tisuća KM. Pojedinačno promatrano, pet leasing društva su iskazala pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.876 tisuća KM, dok su dva leasing društva iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 1.470 tisuće KM. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je sektor u istom razdoblju prethodne godine iskazao dobit u iznosu od 3.455 tisuća KM, može se konstatirati da poslovanje leasing društava u FBiH ukazuje na stabilizaciju poslovanja.

Prihodi od kamata u prvoj polovici 2016. godine iznosili su 12.166 tisuća KM, što je za 1.915 tisuća KM ili 13,60% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukoliko se promatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovi kamata iz finansijskog leasinga je iznosila 8.960 tisuće KM i za 693 tisuće KM ili 7,18% je manja u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Pozicija ostalih prihoda po kamati je smanjena u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 1.038 tisuće KM ili 29,04%. Pozicija kamate na plasmane bankama je iznosila 127 tisuće KM i ista je značajno manja (46,64%) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iz razloga jer su leasing društva raspolagala značajno manjim iznosima slobodnih novčanih sredstava koja su oročavala kod komercijalnih banaka u zemlji.

Rashodi po osnovi kamata su iznosili 4.334 tisuće KM, što je za 1.262 tisuće KM ili 22,55% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja kamatnog rashoda je značajno niži iznos kreditnih zaduženja uslijed smanjenog volumena novih financiranja.

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za razdoblje od 1.1. do 30.6.2016. je iznosio 7.832 tisuća KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 653 tisuće KM ili 7,70%.

Kategorija operativnih prihoda je u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine manja za 4.391 tisuća KM ili 31,67% uslijed smanjenja prihoda po osnovi naplate otpisanih potraživanja i smanjenja kategorije ostalih prihoda za 1.790 tisuća KM. Ili 41,29%.

Na izvještajnoj poziciji troškova rezervi za gubitke na dan 30. 6. 2016. je iskazan iznos od 1.294 tisuće KM, što predstavlja smanjenje za 714 tisuća KM ili 35,56% u odnosu na isto

razdoblje prethodne godine, kada su troškovi rezervi iznosili 2.008 tisuća KM. Navedeno ukazuje na povećanje kvalitete kamatonosne aktive.

3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDJEL, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga

Vrijednost novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. je iznosila 68.114 tisuća KM i za 28.080 tisuća KM ili 29,19% je manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora u prvoj polovici 2016. godine iznosi 1.635 ugovora i manji je za 161 ili 8,96% ugovora u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Vrijednost novozaključenih ugovora u II. kvartalu je iznosila 42.403 tisuće KM i ista je veća za 16.692 tisuća ili 39,36% u odnosu na I. kvartal 2016. godine.

Broj novozaključenih ugovora u II. kvartalu 2016. godine iznosi 985 ugovora i za 68 ugovora ili 6,45% je manje u odnosu na broj ostvarenih ugovora u istom razdoblju prethodne godine.

Prosječna vrijednost ugovora zaključenih tijekom II. kvartala 2016. godine je iznosila 43 tisuće KM i manja je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom razdoblju prošle godine, kada je iznosila 54 tisuće KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora u prvoj polovici 2016. godine, 62.697 tisuća KM ili 92,04% se odnosi na ugovore financijskog leasinga, s prosječnom (ponderiranom) nominalnom kamatnom stopom od 5,13% i ponderiranom efektivnom kamatnom stopom od 8,26% na godišnjoj razini.

U Tablici 5. Informacije su prikazani usporedni pokazatelji novih financiranja po predmetu leasinga i vrsti ugovora.

Tablica 5. Struktura iznosa financiranja prema predmetu leasinga

(000 KM)

	30.6.2015			30.6.2016		
	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO
Vozila	57.790	4.538	62.328	54.194	5.417	59.611
Oprema	33.866	0	33.866	8.470	0	8.470
Nekretnine	0	0	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	33	0	33
UKUPNO	91.656	4.538	96.194	62.697	5.417	68.114

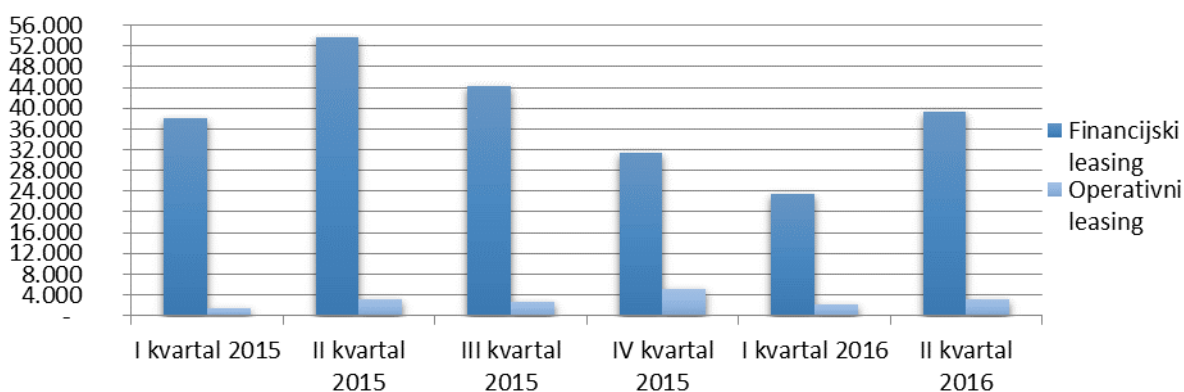
Ukupan iznos novih financiranja je tijekom prve polovice 2015. godine ostvarilo pet leasing društava i četiri podružnice leasing društva registriranog u Republici Srpskoj, dok je u prvoj

polovici 2016. godine ukupan iznos ostvaren od strane četiri leasing društva (leasing društvo koje je registrirano na području Republike Srpske je tijekom prve polovice 2016. godine zatvorilo sve podružnice registrirane na području FBiH). Navedena činjenica je uzrokovala i značajno smanjenje ukupnog iznosa financiranja u odnosu na prethodna poslovna razdoblja. Dodatni faktor koji je utjecao na značajno smanjenje iznosa financiranja je i činjenica da je u istom razdoblju prethodne poslovne godine jedno leasing društvo iskazalo iznimno veliku realizaciju novih plasmana iz razloga jer su tijekom prvog kvartala 2015. godine aktivirani leasing ugovori u materijalno značajnom iznosu, a koji su zaključeni tijekom 2013. i 2014. godine, uslijed dugog roka isporuke i montaže financirane opreme (sukcesivna isporuka i aktiviranje ugovora).

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika leasinga dominiraju plasmani prema pravnim osobama (92,38% od ukupnog iznosa financiranja tijekom prve polovice 2016. godine). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je financiranje putem leasinga za fizičke osobe nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

U Grafikonu 3. Informacije iskazan je usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga po kvartalima u 2015. godini i 2016. godini.

Grafikon 3. Usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora u 2015. i 2016. godini (u 000KM)

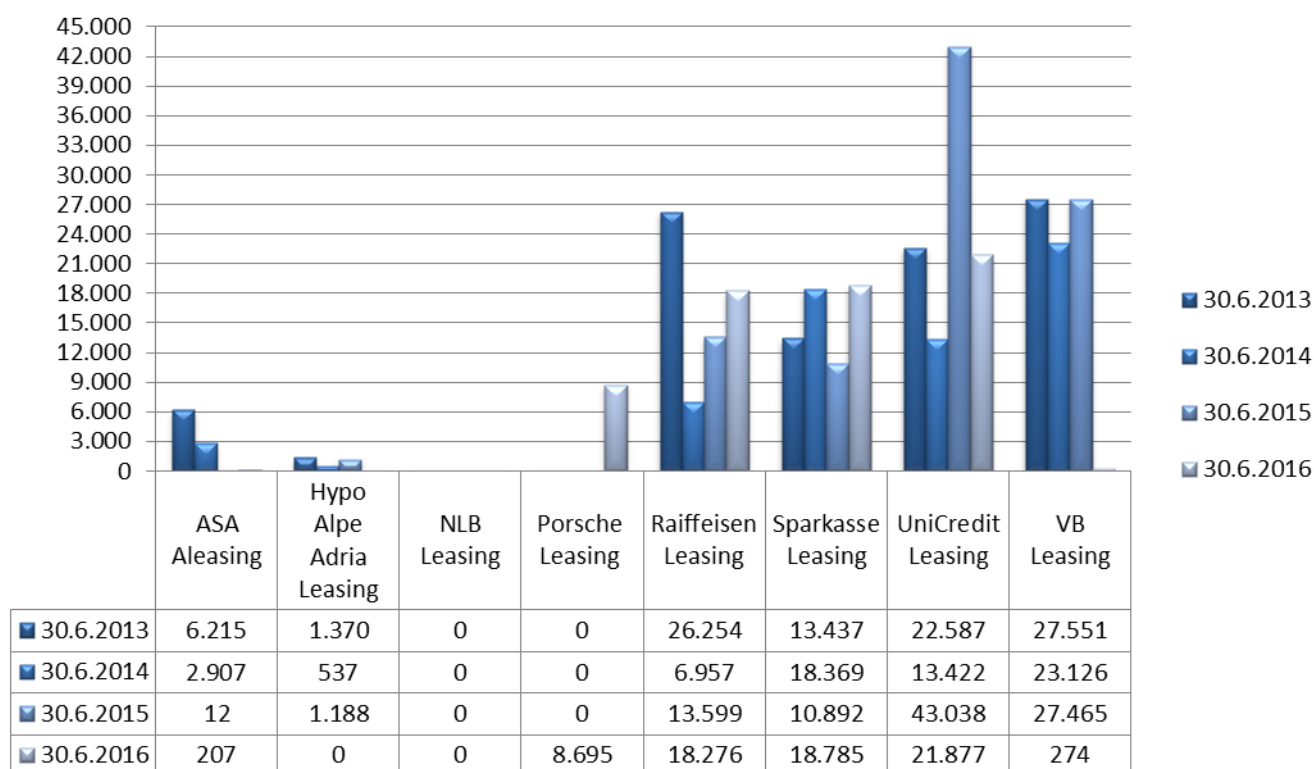

Volumen financiranja putem ugovora operativnog leasinga u II. kvartalu 2016. godine je veći za 1.734 tisuća KM ili 120 % u odnosu na prvi kvartal 2016. godine.

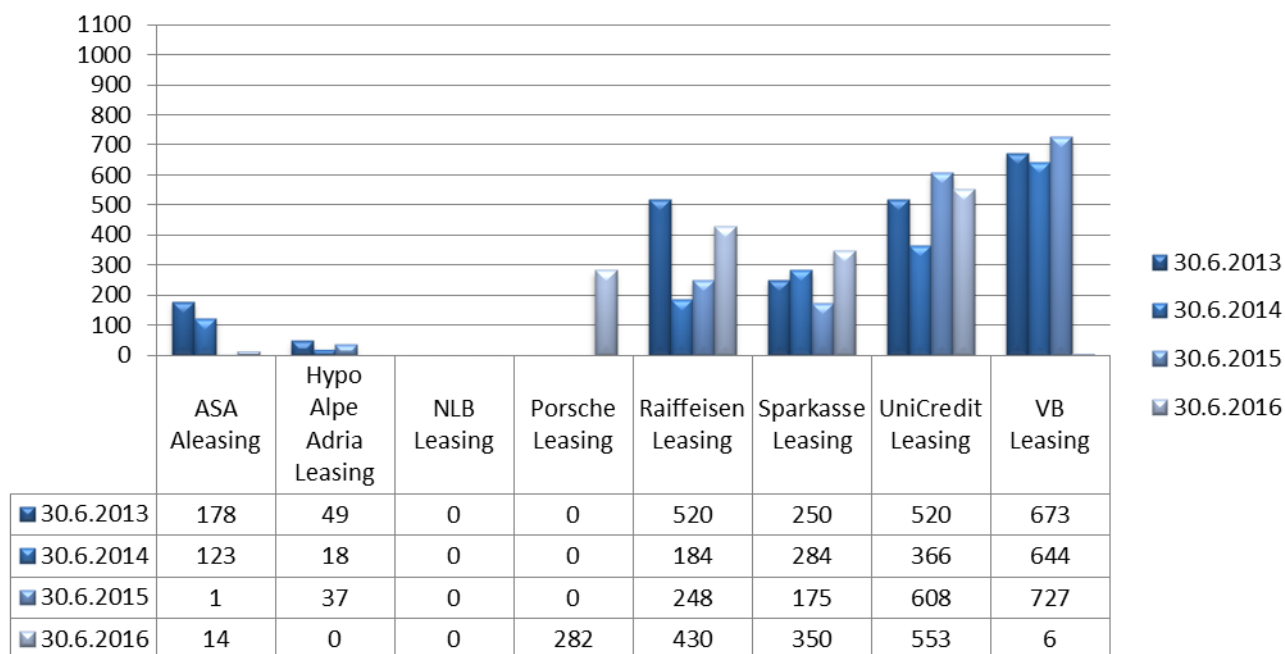
3.2. Tržišni udjel prema financijskom volumenu i broju ugovora

Usporedni prikaz pojedinačnog tržišnog udjela leasing društava prema ukupnom volumenu i broju novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga je iskazano u Grafikonima 4. i 5. Informacije.

Grafikon 4. Tržišni udjel prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 5. Tržišni udjel prema broju ugovora

Na temelju naprijed navedenog grafičkog prikaza je vidljivo da je kod četiri leasing društva tijekom prve polovice 2016. godine došlo do povećanja volumena novih financiranja i broja novozaključenih ugovora u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kod tri društva je došlo do smanjenja volumena financiranja, dok je jedno leasing društvo u svim promatranim razdobljima bilo bez zaključenih leasing ugovora.

3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu izraženu na godišnjoj razini i iskazuje se u skladu s Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom II. kvartala 2016. godine je iznosila 3,50% za kratkoročne i 5,13% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 5,66%, a za dugoročne 8,14% na godišnjoj razini. Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa za navedeno razdoblje je iznosila 5,11%, a efektivna 8,12% na godišnjoj razini. U usporedbi s istim razdobljem prethodne poslovne godine kada je iskazana ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa od 5,88% i efektivna od 8,20% na godišnjoj razini, evidentno je smanjenje kamatnih stopa po ugovorima financijskog leasinga tijekom 2016. godine.

Trend smanjenja nominalnih kamatnih stopa je nastavljen i tijekom II. kvartala 2016. godine u odnosu na 2015. godinu, a isti je uzrokovan niskom vrijednošću varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane izlazne kamatne stope, kao i smanjenom potražnjom za leasing proizvodima i činjenicom da je krajem prethodne i početkom tekuće poslovne godine većina tržišno aktivnih leasing društava nudila akcijske proizvode po kojima je kamata na iznos financiranja (u cijelosti ili djelomično) subvencionirana od strane dobavljača predmeta leasinga, dok je po pojedinim akcijskim proizvodima od strane osiguravajućih društava subvencionirana i naknada po osnovi kasko osiguranja predmeta leasinga. Iskazane oscilacije ponderiranih efektivnih kamatnih stopa po razdobljima su uglavnom uzrokovane činjenicom da izračun efektivne kamatne stope na ugovore zaključene s fizičkim osobama nije istovjetan izračunu iste u ugovorima zaključenim s pravnim osobama (u izračun iste se ne uključuje premija kasko osiguranja, a što je za ugovore s fizičkim osobama zakonska obveza).

U Tablici 6. Informacije iskazani su podaci o iznosu financiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore financijskog leasinga zaključene u prvoj polovici 2016. godine.

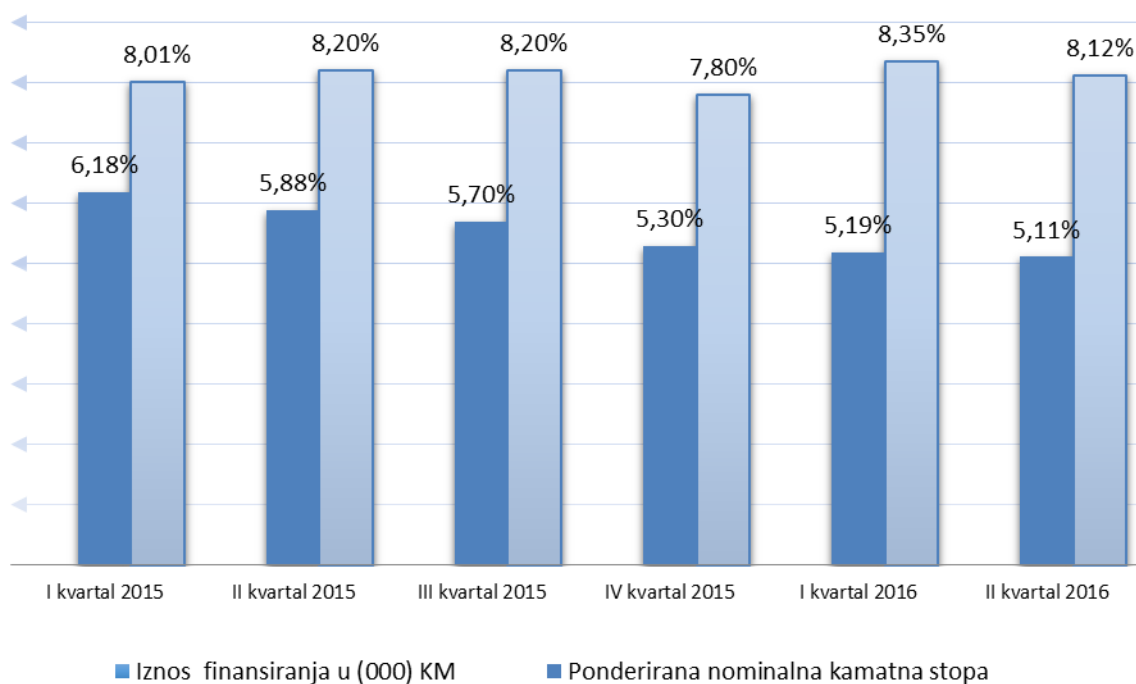
Tablica 6. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene u razdoblju od 1.1. do 30.6.2016.

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos financiranja u (000) KM	Ponderirana nominalna kamatna stopa	Ponderirana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	29	890	3,38%	6,60%
a.	putnička vozila	19	364	4,80%	10,68%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	6	262	4,00%	5,50%
c.	strojevi i oprema	4	264	0,82%	2,17%
d..	ostalo	0	0	0	0
1.1.	Kratkoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	29	890	3,38%	6,60%
a.	pravne osobe	26	834	3,21%	5,09%
b.	poduzetnici	2	43	5,95%	11,70%
c.	fizičke osobe	1	13	6,00%	86,34%
2.	Dugoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	1.438	61.807	5,16%	8,28%
a.	putnička vozila	916	28.832	5,44%	9,49%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	416	24.736	4,79%	7,24%
c.	strojevi i oprema	104	8.206	5,34%	7,09%
d.	nekretnine	0	0	0	0
e.	ostalo	2	33	6,92	22,05
2.1.	Dugoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	1.438	61.807	5,17%	8,28%
a.	pravne osobe	1.275	57.088	5,16%	7,44%
b.	poduzetnici	29	927	6,49%	8,99%
c.	fizičke osobe	134	3.792	4,96%	20,83%
	UKUPNO (1+2)	1.467	62.697	5,13%	8,26%

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o financijskom leasingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika leasinga, kreiranje ugovora financijskog leasinga s otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora. Pored navedenog, na odstupanje u iznosu nominalne i efektivne kamatne stope utječe i primjena Zakona o zaštiti korisnika financijskih usluga po kojem je u izračunu EKS za ugovore financijskog leasinga zaključene s fizičkim osobama uključen i iznos naknade po osnovi kasko osiguranja predmeta leasinga.

U Grafikonu 6. Informacije iskazane su ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope po kvartalima.

Grafikon 6. Pregled prosječnih ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o finansijskom leasingu po kvartalima

3.4. Prigovori korisnika leasing usluga – fizičke osobe

U razdoblju od 1.1. do 30.6.2016. od strane dva leasing društva su u izvještajima dostavljenim Agenciji iskazana tri prigovora od strane korisnika leasing usluga (fizičke osobe), od kojih se jedan odnosio na neispunjenje formalnih uvjeta za korištenje financiranog predmeta leasinga (nekretnina), dok su se druga dva prigovora odnosila na proces prodaje prijevremeno vraćenog predmeta leasinga. Dva prigovora su iskazana sa statusom negativno riješeni prigovori (leasing društva su prigovore ocijenili kao neosnovane), dok je jedan prigovor iskazan kao pozitivno riješen.

III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja leasing društava u Federaciji BiH sa 30. 6. 2016. može se zaključiti da poslovanje leasing društava u prvoj polovici 2016. godine ukazuje na stabilizaciju poslovanja, što se prvenstveno ogleda u povoljnijim finansijskim pokazateljima leasing društava koja nisu obustavila nove poslovne aktivnosti. Kvaliteta aktive i troškovi rezervi za gubitke, kapitalna adekvatnost te drugi finansijski pokazatelji već dulje vremensko razdoblje ukazuju na stabilizaciju poslovanja. Smanjenje ukupnog volumena financiranja i broja novozaključenih ugovora predstavlja odraz ukupnog ekonomskog stanja i BiH gospodarstva u cjelini, kao i nedovoljnu aktivnost leasing društava na razvoju proizvoda koji bi zadovoljili potrebe šireg spektra korisnika leasinga. Povećanje aktive novoosnovanog leasing Društva u prvoj polovici 2016. godine, dugoročno promatrano ukazuje na mogućnost povećanja bilančne sume sektora i povećanje udjela sektora leasinga u finansijskom sektoru FBiH.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor leasing društava, Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod leasing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga financiranih putem leasinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog leasing društva i djelatnosti leasinga na razini Federacije BiH.

U tijeku je proces usvajanja Izmjena i dopuna Zakona o leasingu koji je kreiran sukladno nedostacima zakonske regulative konstatirane tijekom dosadašnjeg nadzora, kao i usklađivanja s drugom zakonskom regulativom. Izmjene i dopune odnose se na: proces oduzimanja dozvole za obavljanje poslova leasinga i prestanak poslovanja leasing društava, potrebe za nadzorom drugih pravnih osoba za koje postoje saznanja i dokazi da obavljaju poslove leasinga, detaljnije definiranje ugovora o leasingu u odnosu na ugovor o zakupu, definiranje minimalnih organizacijskih zahtjeva i izdvajanje poslovnih procesa leasing društva (eksternalizacija), uvođenje novih mjera u otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, obveza čuvanja povjerljivih podataka i izmjene vezane za prekršaje leasing društava i odgovornih osoba u leasing društvima. Dio izmjena Zakona koji se odnosi na detaljnije definiranje pojma ugovora o leasingu je kreiran po osnovi preporuka koje su dabe od strane tima MMF-a i Svjetske banke u okviru Programa procjene finansijske stabilnosti BiH (FSAP). Dopune su također izvršene na temelju prijedloga dobivenih od strane Udruženja društava za leasing u BiH. Izmjene Zakona su trenutno u završnoj fazi usvajanja od strane nadležnih tijela.

Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti i dalje kontinuiran nadzor leasing društava putem izvješća i kontrolama na licu mjesta,
- insistirati na kapitalnom jačanju leasing društava i internom definiranju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje zakonske i podzakonske regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- nadzirati usklađenost leasing društava sa zakonima i podzakonskim aktima i primjeni praksi u leasing društvima u segmentu zaštite korisnika finansijskih usluga i žiranata,
- nastaviti praćenje aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma,
- unapređenje strukture i kvalitete podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova,
- unapređivati suradnju s Udruženjem društava za leasing u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative leasing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa i
- unapređivati suradnju s drugim nadzornim i kontrolnim institucijama.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- kreiranje i dogradnja regulative za leasing društva u smislu djelovanja i poslovanja leasing društava, a posebno na pripremi i usvajanju izmjena i dopuna Zakona o leasingu,
- implementaciju zakona i zakonskih akata u segmentu zaštite korisnika finansijskih usluga i žiranata,
- kapitalno jačanje i definiranje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena leasing društva u svom poslovanju,
- jačanje sustava unutarnjih kontrola i funkcije unutarnje revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje palete proizvoda koji se nude tržištu i pronalaženje novih kanala prodaje,
- detaljnije informiranje klijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga i
- redovno, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke.

IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama FBiH” broj: 46/09, 46/11, 48/12, 110/12, 23/14 i 46/14), kao i uputama usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje suglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koja leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvješćivanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava,
9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,

10. Odluka o uvjetima i načinu postupanja banke, MKO i leasing društva po prigovoru klijenata,
11. Odluka o uvjetima i načinu postupanja po zahtjevu žiranata za oslobađanje od obveze jamstva,
12. Odluka o minimalnim standardima za dokumentiranje financiranja putem leasing ugovora i procjenu kreditne sposobnosti,
13. Odluka o minimalnim zahtjevima u pogledu sadržaja, razumljivosti i dostupnosti općih i posebnih uvjeta poslovanja davatelja finansijskih usluga,
14. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
15. Uputa za izradu izvješća leasing društava i
16. Pravila postupanja ombudsmana za bankovni sustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Broj: U.O.-87-4/16
Sarajevo, 8. 9. 2016.

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima na dan 30.6.2016.

Redni broj	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licencije	Broj stalno zaposlenih	Web adresa
1.	ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Aida Rifelj	+ 387 33 774 852	22.03.2010.	5	www.asa-aleasing.ba
2.	NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 789 345	19.03.2010.	6	www.nlbleasing.ba
3.	PORSCHE LEASING d.o.o.	Trg međunarodnog prijateljstva 24, Sarajevo	Dejan Stupar	+ 387 33 257 147	28.05.2015	12	www.porscheleasing.ba
4.	RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne bb, Sarajevo	Munir Čengić	+ 387 33 254 354	19.01.2010.	33	www.rlbh.ba
5.	SPARKASSE LEASING d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7, Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010.	17	www.s-leasing.ba
6.	UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	Ložionička 7, Sarajevo	Izmira Aličić-Tuka	+ 387 33 721 750	16.03.2010.	38	www.unicreditleasing.ba
7.	VB LEASING d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010.	19	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	130	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava na dan 30. 6 .2016.

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% udjela
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA AUTO d.o.o. Sarajevo	82,82%
	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	17,18%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
PORSCHE LEASING d.o.o.	PORSCHE BANK Aktiengesellschaft Salzburg Austrija	100,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
SPARKASSE LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	51,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	49,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT BANK d.d. Mostar	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 30. 6. 2016. (u 000 KM)

Dani kašnjenja	Stopa rezerviranja	Iznos potraživanja	Rezerve	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
0-60	0,05%	50.108	25	2.770	2.795
60-90	5%	2.812	141	2.671	2.812
90-180	10%	0	0	0	0
180-270	30%	0	0	0	00
270-360	50%	0	0	0	0
preko 360	100%	0	0	0	0
UKUPNO		52.920	166	5.441	5.607

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing sa 30. 6. 2016. (u 000 KM)

Dana kašnjenja							Rezerve			
	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (pokretne stvari)	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
0-60	0,50%	0,50%	276.485	25.509	73.191	4.488	366	22	2.107	2.495
60-90	10%	10%	14.126	5.499	1.523	675	152	67	245	465
90-180	50%	50%	3.293	2.777	779	212	390	106	504	1.000
preko 180	100%	75%	1.197	208	1.196	90	1.196	68	0	1.263
preko 360	100%	100%	318	0	318	0	318	0	0	318
UKUPNO			295.419	33.993	77.007	5.465	2.422	263	2.856	5.541

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2015		30.6.2016		INDEKS 30.6.2016/ 31.12.2015
		Iznos	% u ukupnoj aktivi	Iznos	% u ukupnoj aktivi	
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	6.359	1,37%	4.043	0,94%	64
2.	Plasmani bankama	16.544	3,56%	1.467	0,34%	9
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto (3a-3b-3c-3d)	334.239	71,90%	323.870	74,91%	97
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	383.874	82,58%	371.902	86,02%	97
3b)	rezerve za gubitke	5.524	1,19%	5.542	1,28%	100
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	43.529	9,36%	41.930	9,70%	96
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	582	0,13%	560	0,13%	96
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	2	0,00%	231	0,05%	11.550
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto (5a+5b-5c-5d)	31.517	6,78%	31.278	7,23%	99
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	9.845	2,12%	9.783	2,26%	99
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	41.460	8,92%	42.740	9,89%	103
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	5.469	1,18%	5.633	1,30%	103
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	14.319	3,08%	15.612	3,61%	109
6.	Dugoročne investicije	50	0,01%	50	0,01%	100
7.	Ostala aktiva (7a+7b)	76.161	16,38%	71.399	16,51%	94
7a)	Zajmovi, neto (7a1-7a2)	49.114	10,57%	47.313	10,94%	96
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	54.424	11,71%	52.920	12,24%	97
7a2)	rezerve za zajmove	5.310	1,14%	5.607	1,30%	106
7b)	zalihe	16.828	3,62%	14.690	3,40%	87
7c)	ostala aktiva	10.219	2,20%	9.396	2,17%	92
	UKUPNA AKTIVA	464.872	100,00%	432.338	100,00%	93
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	407.307	87,62%	374.793	86,69%	92
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	15.246	3,28%	24.449	5,66%	160
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	392.205	84,37%	350.566	81,09%	89
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	144	0,03%	222	0,05%	154
10.	Ostale obaveze	10.284	2,21%	8.931	2,07%	87
	UKUPNO OBVEZE	417.591	89,83%	383.724	88,76%	92
11.	Temeljni kapital	51.526	11,08%	51.525	11,92%	100
12.	Rezerve	364	0,08%	2.382	0,55%	654
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-4.609	-0,99%	-5.293	-1,22%	115
	UKUPNO KAPITAL	47.281	10,17%	48.614	11,24%	103
	UKUPNO PASIVA	464.872	100,00%	432.338	100,00%	93
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	123.543	26,58%	116.477	26,94%	94
	Novi otpis (+)	12.913	2,78%	1.141	0,26%	9
	Naplata (-)	7.443	1,60%	1.630	0,38%	22
	Trajni otpis (-)	12.536	2,70%	2.545	0,59%	20
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	116.477	25,06%	113.443	26,24%	97

Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	30.6.2015		30.6.2016		INDEX 30.6.2016/ 30.6.2015
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	14.081	50,38%	12.166	56,22%	86
1a)	kamate po finansijskom leasingu	9.653	34,54%	8.960	41,40%	93
1b)	kamate na plasmane bankama	238	0,85%	127	0,59%	53
1c)	naknade (za obradu leasing zahtjeva itd.)	616	2,20%	543	2,51%	88
1d)	ostali prihodi po kamatama	3.574	12,79%	2.536	11,72%	71
2.	Rashodi po kamatama	5.596	20,02%	4.334	20,03%	77
2a)	kamate na pozajmljena sredstva	5.474	19,59%	4.249	19,63%	78
2b)	naknade za obradu kredita	122	0,44%	85	0,39%	70
2c)	ostali rashodi po kamatama	0	0,00%	0	0,00%	0
3.	Neto prihodi od kamata	8.485	30,36%	7.832	36,19%	92
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	13.866	49,62%	9.475	43,78%	68
4a)	naknade za izvršene usluge	16	0,06%	4	0,02%	25
4b)	naknade od operativnog najma	5.745	20,56%	5.555	25,67%	97
4c)	prihodi od prodaje leasing objekta, neto	0	0,00%	3	0,01%	0
4d)	ostali operativni prihodi (4d1+4d2+4d3)	8.105	29,00%	3.913	18,08%	48
4d1)	prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	3.524	12,61%	1.100	5,08%	31
4d2)	prihodi od opomena	246	0,88%	268	1,24%	109
4d3)	ostalo	4.335	15,51%	2.545	11,76%	59
5.	Operativni rashodi	16.717	59,82%	14.484	66,93%	87
5a)	troškovi plaća i doprinosa	3.558	12,73%	3.322	15,35%	93
5b)	troškovi poslovnog prostora	6.959	24,90%	5.391	24,91%	77
5c)	ostali operativni rashodi	6.200	22,18%	5.771	26,67%	93
6.	Troškovi rezervi za gubitke	2.008	7,19%	1.294	5,98%	64
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski leasing	2.155	7,71%	971	4,49%	45
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	-147	-0,53%	323	1,49%	-220
7.	Dobit prije poreza	3.626	12,97%	1.529	7,07%	42
8.	porez na dobit	171	0,61%	123	0,57%	72
9.	Neto dobit	3.455	12,36%	1.406	6,50%	41

Prilog 7. Rangiranje bilančne sume

31.12.2015					30.6.2016					
Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udjel 2014.	Kumul. udjel	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udjel 2015.	Kumul. udjel	Indeks bilančne sume
1.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	146.988	31,62%	31,62%	1.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	143.832	33,27%	33,27%	98
2.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	137.402	29,56%	61,18%	2.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	123.695	28,61%	61,88%	90
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	97.905	21,06%	82,24%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	71.593	16,56%	78,44%	73
4.	Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	52.537	11,30%	93,54%	4.	Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	58.766	13,59%	92,03%	112
5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	18.897	4,06%	97,60%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	17.415	4,03%	96,06%	92
6.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	9.217	1,98%	99,59%	6.	Asa ALeasing d.o.o. Sarajevo	6.698	1,55%	97,61%	73
7.	Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo	1.926	0,41%	100,00%	7.	Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo	10.339	2,39%	100,00%	537
UKUPNO		464.872	100,00%		UKUPNO		432.338	100,00%		93

Prilog 8. Pregled osnovnih finansijskih pokazatelja na dan 30. 6. 2016. (u 000 KM)

Redni broj	Leasing društvo	Ukupni kapital (000 KM)	Rang po ukupnom kapitalu	Neto dobit/gubitak (000 KM)	Rang po neto dobit/gubitak	Plasmani u prvoj polovici 2016. godine (000 KM)	Rang plasmanima u prvoj polovici 2016. godine	Broj ugovora u prvoj polovici 2016. godine	Rang po broju ugovora u prvoj polovici 2016. godine
1.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	3.306	6.	119	5.	207	5.	14	5.
2.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	7.334	3.	-1.215	7.	0	7	0	7
3.	Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo	1.433	7.	-255	6.	8.695	4.	282	4.
3.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	14.740	1.	541	3.	18.276	3.	430	2.
4.	Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo	4.845	5.	596	2.	18.785	2.	350	3.
5.	Unicredit Leasing d.o.o. Sarajevo	9.798	2.	513	4.	21.877	1.	553	1.
6.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	7.158	4.	1.107	1.	274	6	6	6
8.	Hypo Leasing d.o.o. Banja Luka	-	-	-	-	-	-	-	-
	UKUPNO	48.614		1.406		68.114		1.635	